

liggende) udvidede fredningsplanlægningen til hele landet organiseret i særlige fredningsplanudvalg på amtsniveau, og at vejbestyrelsesloven (under ministeriet for offentlige arbejder) intensiverede vejplanlægningen, herunder ved oprettelse af de såkaldte § 35-udvalg på amtsniveau. På grundlag af de nævnte bestemmelser i byggeloven, der havde samme sigte som byreguleringsloven af 1949 — en koncentration af byudviklingen og en friholdelse af det åbne land for spredt og tilfældig bebyggelse — har amtsrådene i vidt omfang udført en fysisk planlægning dels af byudviklingen i de pågældende kommuner, dels — i samarbejde med fredningsplanudvalgene — af sommerhusudviklingen i hele amtet. I 1961 blev også naturfredningsloven ændret. Der blev i loven indsat en bestemmelse, hvorefter praktisk taget enhver ny bebyggelse i det åbne land skulle godkendes af fredningsnævnene, og de hidtidige strand- og skovbyggelinier blev suppleret med byggelinier bl. a. langs åer, søer og veje.

Den således gældende lovgivning viste sig snart at have visse mangler ikke mindst med hensyn til et effektivt indseende med byudviklingen. Efter folkeafstemningen i 1963 blev et igangværende revisionsarbejde stillet i bero, men i 1969 blev — bl. a. på grundlag af naturfredningskommissionens betænkning fra 1967 — gennemført et kompleks af love som en 1. etape af en omfattende reform af planlægningslovgivningen. Denne etape sigtede især på byudviklingsproblemerne og det åbne land.

Under boligministeriet gennemførtes i 1969 lov om by- og landzoner (nu lovbekendtgørelse nr. 340 af 13. juli 1972) samtidig med en ophævelse af bl. a. byreguleringsloven af 1949, af de førnævnte bestemmelser i byggeloven til sikring af by- og sommerhusudviklingen og af den i 1961 i naturfredningsloven indførte bestemmelse om fredningsnævnenes generelle kontrol med byggeri i det åbne land.

By- og landzoneloven angiver i § 1 at have til formål at sikre en planmæssig udvikling af bebyggelsen med henblik på en økonomisk hensigtsmæssig investering i bygge- og bymodning, at bidrage til, at der til enhver tid forefindes et passende udbud af bygge- og bymodnet jord, og at medvirke til, at bebyggelsen ikke sker i strid med hensynet til befolkningens rekreative interesser og bevarelsen af landskabelige værdier.

Loven foretager en fuldstændig opdeling af hele landet i byzoner og landzoner samt sommerhusområder og indeholder forbud mod i landzonerne uden særlig tilladelse at foretage andre udstykninger og opføre andre bygninger end til brug for jordbrugserhvervene.

Afgrænsningen mellem byzoner, landzoner og

sommerhusområder bygger på den planlægning, der har fundet og senere vil finde udtryk i byudviklingsplaner, byplanvedtægter og bygningsvedtægter. By- og landzoneloven opretholdt planlægningsinstrumentet byudviklingsplaner og opretholdt også byudviklingsudvalgene som de organer, der udarbejder planerne og efter disses godkendelse administrerer landzonebåndet i byudviklingsområdets landzone. Uden for de 42 byudviklingsområder administreres landzonebåndet af vedkommende amtsråd, og det er henstillet til amtsrådene i samarbejde med fredningsplanudvalgene at forestå en planlægning af sommerhusudviklingen i amtet.

De vigtigste andre nye love, der gennemførtes i forbindelse med by- og landzoneloven, er frigørelsesafgiftsloven og dermed sammenhængende ændringer i vurderings- og skattelovene (under finansministeriet), tilbudspligtloven (under indenrigsministeriet), naturfredningsloven (under ministeriet for kulturelle anliggender), vandforsyningsloven og betydelige ændringer i bestemmelserne om kloakering i vandløbsloven (nu under ministeriet for forureningsbekæmpelse).

By- og landzoneloven må også ses i forbindelse med den få år forinden gennemførte lov nr. 242 af 3. juni 1967 om statens bygge- og boligfond, hvorefter der kan ydes statslån til kommuner til byggemodningsforanstaltninger og til erhvervelse af grunde til boligbebyggelse m. m. Lån ydes fortrinsvis til kommuner med en betydelig byudvikling og udelukkende til byggemodningsarbejder og arealkøb, der er i overensstemmelse med de af planlægningen fastlagte retningslinier.

De seneste år har frembudt yderligere lovgivning, der direkte eller indirekte pålægger foretagelsen af fysisk planlægning inden for særlige felter. Det gælder således lov nr. 230 af 7. juni 1972 om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål (under boligministeriet). Loven går ud fra, at der foretages en planlægning til fremme af befolkningens rekreative interesser, herunder ved bevarelse af landskaber og tilvejebringelse af arealer til sommerhusbebyggelse, feriecentre, campingpladser, kolonihaver og almene rekreative formål. Endvidere skal nævnes lov nr. 285 af 7. juni 1972 om udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden og på søterritoriet (under ministeriet for offentlige arbejder). Denne lov forudsætter en kortlægning af råstofforekomsterne og gennemførelse af en planlægning af råstofvindingen ud fra en samlet afvejning af modstående samfundsmæssige hensyn.

I indeværende folketingssamling er (af ministeren for forureningsbekæmpelse) fremsat forslag til lov om miljøbeskyttelse med bestemmelser om kloak-